

**Prijedlog
rebalansa
proračuna
Grada Zagreba
za 2015.**

Kratki vodič

Srpanj, 2015.

NAKLADNIK

Grad Zagreb, Trg S. Radića 1, Zagreb

ZA NAKLADNIKA

Gradski ured za financije Grada Zagreba

PRIREADIO

Institut za javne financije, Zagreb

GRAFIČKI DIZAJN I PRIPREMA

Bachrach & Krištofić

NJI₃

ISBN 978-953-7479-47-3

Nakana je ovog kratkog vodiča ponuditi građanima osnovne informacije o predloženim izmjenama i dopunama (**rebalansu**) proračuna Grada Zagreba u srpnju 2015. i potaknuti ih da se uključe u odlučivanje o gradskom proračunu. Na mrežnim stranicama Grada dostupan je prijedlog rebalansa, odnosno [Odluke o izmjenama i dopunama Proračuna Grada Zagreba za 2015.](#), a kao pomoć za razumijevanje tog dokumenta i gradskog proračunskog procesa mogu poslužiti [Vodič kroz proračun Grada Zagreba](#), kao i [Kratki vodič kroz izglasani proračun Grada Zagreba za 2015.](#)

Slijedi kratki prikaz prihoda, rashoda, računa financiranja i duga gradskog proračuna u razdoblju od 2013.-15., uz detaljniju razradu prijedloga rebalansa, odnosno promjena u odnosu na planirani proračun Grada Zagreba za 2015.

PLANIRANI PRIHODI I RASHODI

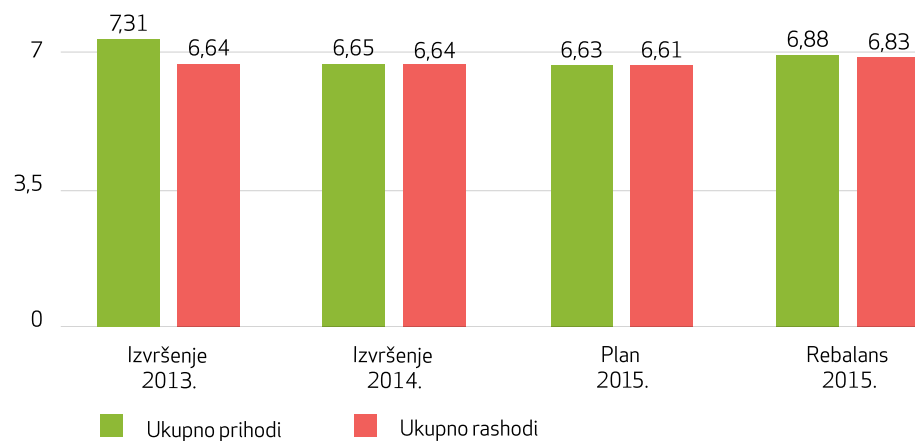
Gradska je skupština 22. prosinca 2014. usvojila [Proračun Grada Zagreba za 2015.](#) u iznosu od 6,63 mlrd. kuna prihoda i 6,61 mlrd. kuna rashoda. Rebalansom se predlaže **povećanje prihoda proračuna** za 249,5 mil. kuna (3,8%) **na 6,88 mlrd. kuna**, te **povećanje rashoda** za 218 mil. kuna (3,3%) **na 6,83 mlrd. kuna** u odnosu na planirani proračun za 2015. (grafikon 1). Prihodi se povećavaju zbog očekivane naplate oko 205 mil. kuna vezanih uz spor o porezu na dohodak za **decentralizirane funkcije** koji je Grad u prethodnim godinama uplatio u državni proračun i sada ih potražuje, a povećanje rashoda detaljno je objašnjeno u tekstu koji slijedi.

rebalans

izmjena proračunskih iznosa, odnosno njihovo smanjenje i/ili povećanje u odnosu na planirane iznose.

decentralizirana funkcija

odgovornost za dio određenih javnih usluga (osnovno i srednje školstvo, zdravstvo, socijalna skrb i vatrogastvo) koje je država prenijela na određeni broj županija, gradova i općina, određivši za to i dodatne oblike financiranja.

Grafikon 1: Prihodi i rashodi zagrebačkog proračuna 2013.-15. (u mlrd. kuna)

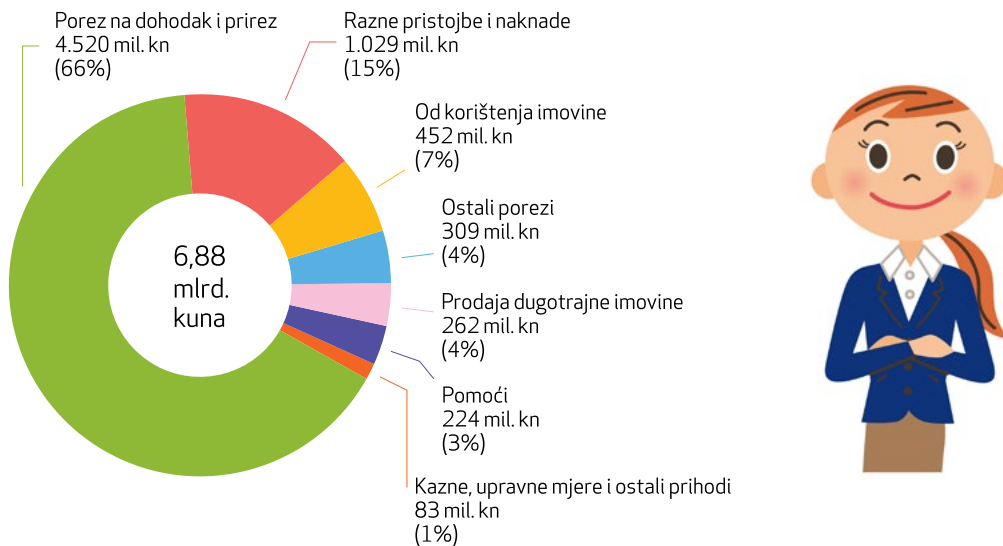

Gradski **proračun sadrži prihode i rashode gradskih upravnih tijela i 326 gradskih proračunskih korisnika**, odnosno institucija koje je Grad osnovao i koje se većim dijelom iz proračuna i financiraju (npr. domovi zdravlja, domovi za starije i nemoćne osobe, osnovne škole, muzeji, dječji vrtići i dr.). Postoje i **trgovačka društva** (npr. **Zagrebački holding**) koja je Grad osnovao za obavljanje javnih službi i djelatnosti u javnom interesu, no ona se ne financiraju većim dijelom iz gradskog proračuna, odnosno nisu gradski proračunski korisnici, pa se ni njihovi prihodi i rashodi ne prikazuju u gradskom proračunu.

PLANIRANI PRIHODI

Rebalansom se planiraju ukupni prihodi od 6,88 mlrd. kuna (grafikon 2), od čega će se dvije trećine prikupiti od **poreza i prireza na dohodak (4,5 mlrd. kuna)**.

Slijede prihodi od raznih **pristojbi i naknada (1.029 mil. kuna**, uglavnom komunalni doprinosi i naknade), od **korištenja imovine (452 mil. kuna**, najvećim dijelom od naknada za uporabu javnih cesta pri registraciji vozila, te prihodi od zakupa poslovnih prostora, terasa, parkirališnih mjesta i sl.) i **ostalih poreza (309 mil. kuna**, uglavnom porez na promet nekretnina i porez na cestovna motorna vozila).

Grafikon 2: Rebalansom planirani prihodi gradskog proračuna 2015.

Značajnije razlike u prihodima između planiranog proračuna i prijedloga rebalansa

Rebalansom se predlaže povećanje prihoda za 249,5 mil. kuna (3,8%), pri čemu bi najviše – **za 205 mil. kuna (4,8%)** – trebali porasti prihodi od poreza na dohodak.

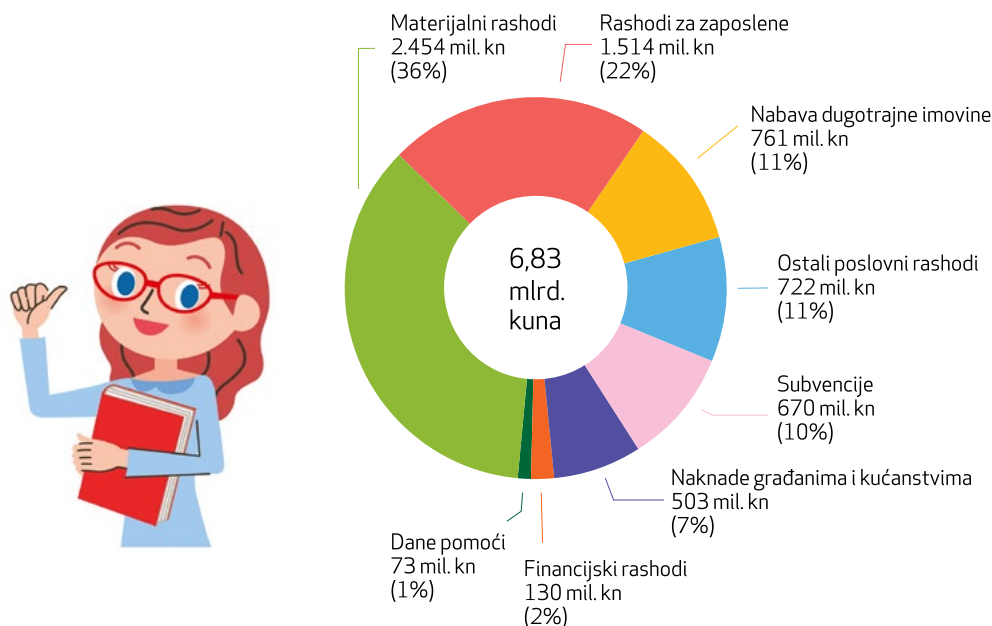
Ostali prihodi se povećavaju za 31 mil. kuna (86%) jer je Grad u predstečajnim nagodbama za svoja potraživanja stekao udjele, odnosno dionice u kapitalu trgovačkih društava Industrogradnja grupa d.d., Industrogradnja nekretnine d.o.o. i Magma d.d.

Predlaže se i **povećanje pomoći iz državnog proračuna za 26 mil. kuna (100%)**. Budući da su od 1. siječnja 2015. na snagu stupile promjene u oporezivanju dohotka, u prvih šest mjeseci 2015. prikupljeni prihodi od poreza na dohodak, kojima se financiraju preuzete decentralizirane funkcije, manji su od minimalnih standarda. Stoga je Grad postao korisnik pomoći izravnjanja za decentralizirane funkcije iz državnog proračuna, te je rebalansom planirano povećanje tih prihoda.

Uslijed smanjenih aktivnosti na tržištu nekretnina očekuje se **smanjenje prihoda od poreza na promet nekretnina za 13 mil. kuna (7,6%)**.

PLANIRANI RASHODI PO VRSTAMA

Rebalansom se predlažu ukupni rashodi od **6,83 mlrd. kuna** (grafikon 3).

Grafikon 3: Rebalansom planirani rashodi gradskog proračuna u 2015. po vrstama (ekonomska klasifikacija)

Materijalni rashodi (2,5 mlrd. kuna) se najvećim dijelom odnose na tekuća i investicijska održavanja objekata komunalne infrastrukture (npr. objekata i uređaja vodoopskrbe, odvodnje ili komunalne energetike), ali i na materijal, energiju i usluge neophodne za funkcioniranje gradskih upravnih tijela i 326 gradskih proračunskih korisnika.

Rashodi za zaposlene (1,5 mlrd. kuna) su plaće, doprinosi i naknade za oko 11.400 zaposlenih u gradskim upravnim tijelima i [gradskim proračunskim korisnicima](#) (npr. učeničkim domovima, školama, dječjim vrtićima, muzejima).

Za nabavu dugotrajne imovine planira se utrošiti oko **761 mil. kuna**, uglavnom za ceste, komunalnu infrastrukturu te poslovne i stambene objekte.

Ostali poslovni rashodi od **722 mil. kuna** uglavnom se odnose na tekuće donacije (419 mil. kuna) i kapitalne pomoći (239 mil. kuna). Najznačajnije tekuće donacije odnose se na sport, vjerske i privatne vrtiće i škole, kulturu te donacije neprofitnim organizacijama. Najznačajnije kapitalne

pomoći su za financiranje projekta otpadnih voda (108 mil. kuna) i ZET-u za otplate zaduženja za obnovu i rekonstrukciju voznog parka (110 mil. kuna).

Subvencije od 670 mil. kuna planiraju se za poticanje proizvodnje i usluga trgovačkih društava, obrtnika, poljoprivrednika, malih i srednjih poduzetnika. Najveći se dio odnosi na javni gradski prijevoz, odnosno ZET (531 mil. kuna) te na zakupninu dvorane Arena (58,4 mil. kuna).

Značajnije razlike u rashodima između planiranog proračuna i prijedloga rebalansa

U skladu s povećanjem prihoda, predlaže se i **povećanje ukupnih rashoda za 218 mil. kuna (3,3%)**. Analizom gradskih rashoda nastalih u prvih šest mjeseci 2015., uočena su i određena odstupanja od planiranih iznosa, pa se rebalansom mijenja i struktura pojedinih rashoda, odnosno povećavaju se rashodi za koje se procjenjuje da će do kraja godine biti veći od planiranih, a smanjuju se oni za koje se procjenjuje da će biti manji od planiranih.

Najveći rast rashoda od gotovo 63 mil. kuna (14,2%) predlaže se za naknade građanima i kućanstvima. Povećanja naknada uglavnom se odnose na dodatne troškove za nabavu besplatnih udžbenika za sve učenike osnovnih (za 10,5 mil. kuna) i srednjih škola (za 46 mil. kuna), sufinanciranje međumjesnog prijevoza učenika srednjih škola (za 3 mil. kuna), javnog prijevoza umirovljenika (za 4 mil. kuna) i novčanu pomoć za novorođenčad (za 1,5 mil. kuna).

Predlaže se **povećanje ostalih rashoda za 46 mil. kuna (6,8%)**. Najveće se povećanje odnosi na sufinanciranje programa vjerskih i privatnih predškolskih ustanova (za 16 mil. kuna) zbog većeg obuhvata djece, potporu

sportskim klubovima (za 5 mil. kuna), povećanje proračunske zalihe (za 5 mil. kuna), izradu projektne dokumentacije za uređenje Gradskog stadiona Maksimir (za 5 mil. kuna), tekuće donacije za djelatnosti udruga koje djeluju na području gradske, međugradske i međunarodne suradnje i koje se bave promicanjem ljudskih prava i ravnopravnosti spolova (za 4,5 mil. kuna), te tekuće donacije za velike sportske priredbe za koje je Grad Zagreb preuzeo domaćinstvo. To su Europsko prvenstvo u košarci, Grand prix natjecanje u judu, Zagreb maraton, Atletski miting Hanžekovićev memorijal, Europsko prvenstvo u sambu i Europske sveučilišne igre (za 3,7 mil. kuna).

Predlaže se **povećanje materijalnih rashoda za 33,5 mil. kuna (1,4%)**. Povećanje se uglavnom odnosi na rashode za materijal i energiju osnovnih i srednjih škola te učeničkih domova (za 14,6 mil. kuna), povećanje standarda u osnovnim i srednjim školama (za 7,7 mil. kuna) i rashode za usluge zbog povećanog obujma poslova legalizacije objekata (za 5,5 mil. kuna).

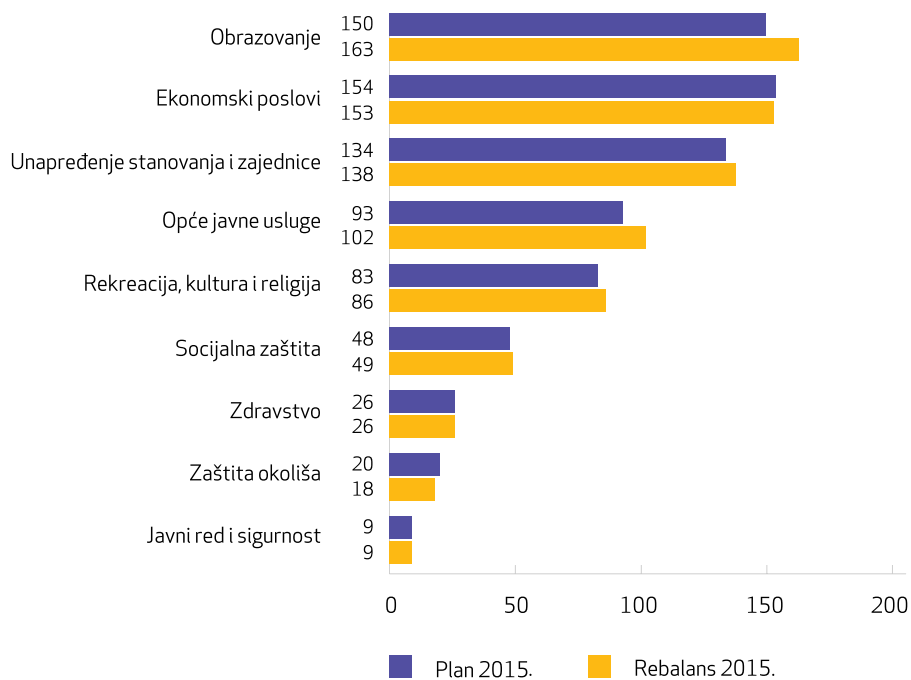

Predlaže se **povećanje rashoda za zaposlene za 30,9 mil. kuna (2,1%)**. Najveće povećanje odnosi se na plaće zaposlenih u ustanovama predškolskog odgoja (za 19,9 mil. kuna) zbog izgradnje dječjih vrtića na Kajzerici i u Vugrovcu Donjem, čime se povećao broj odgojnih skupina, a time i broj novozaposlenih djelatnika. Predlažu se i veći iznosi za plaće učitelja razredne nastave zbog povećanja broja odgojno-obrazovnih skupina produženog boravka (za 6,9 mil. kuna), za troškove zaposlenih u ustanovama kulture (za 2,9 mil. kuna) te zbog povećanog obujma poslova legalizacije za zaposlene u Gradskom uredu za prostorno uređenje, izgradnju Grada, graditeljstvo, komunalne poslove i promet (za 2,4 mil. kuna).

Ukupni rashodi za dodatna ulaganja na građevinskim objektima predlažu se povećati za 8,6 mil. kuna (11,8%), uglavnom za dodatna ulaganja u sportske objekte za Europske sveučilišne igre 2016. (5,9 mil. kuna).

PLANIRANI RASHODI PO NAMJENI

Rebalansom se planira po stanovniku prosječno mjesečno trošiti oko 743 kune, odnosno 25 kuna više nego što je planirano u prvotnom proračunu (grafikon 4). Najviše će se trošiti za obrazovanje (163 kune), ekonomske poslove (153 kune) i usluge unapređenja stanovanja i zajednice (138 kuna). Mjesečna potrošnja po stanovniku najviše će se povećati za obrazovanje (za 13 kuna) i opće javne usluge (za 9 kuna).

Grafikon 4: Prosječna mjesečna potrošnja po namjeni, po građaninu (funkcijska klasifikacija) 2015. (u kunama)

Rashodi za obrazovanje odnose se na predškolsko obrazovanje (zaposlenike u gradskim vrtićima, subvencioniranje povlaštenih cijena gradskih vrtića i sl.), te osnovno i srednjoškolsko obrazovanje (uključujući materijalne rashode i nabavu dugotrajne imovine).

Ekonomski poslovi uglavnom se odnose na javni gradski prijevoz te gradnju i održavanje cesta, ali i npr. poljoprivredu, šumarstvo i turizam.

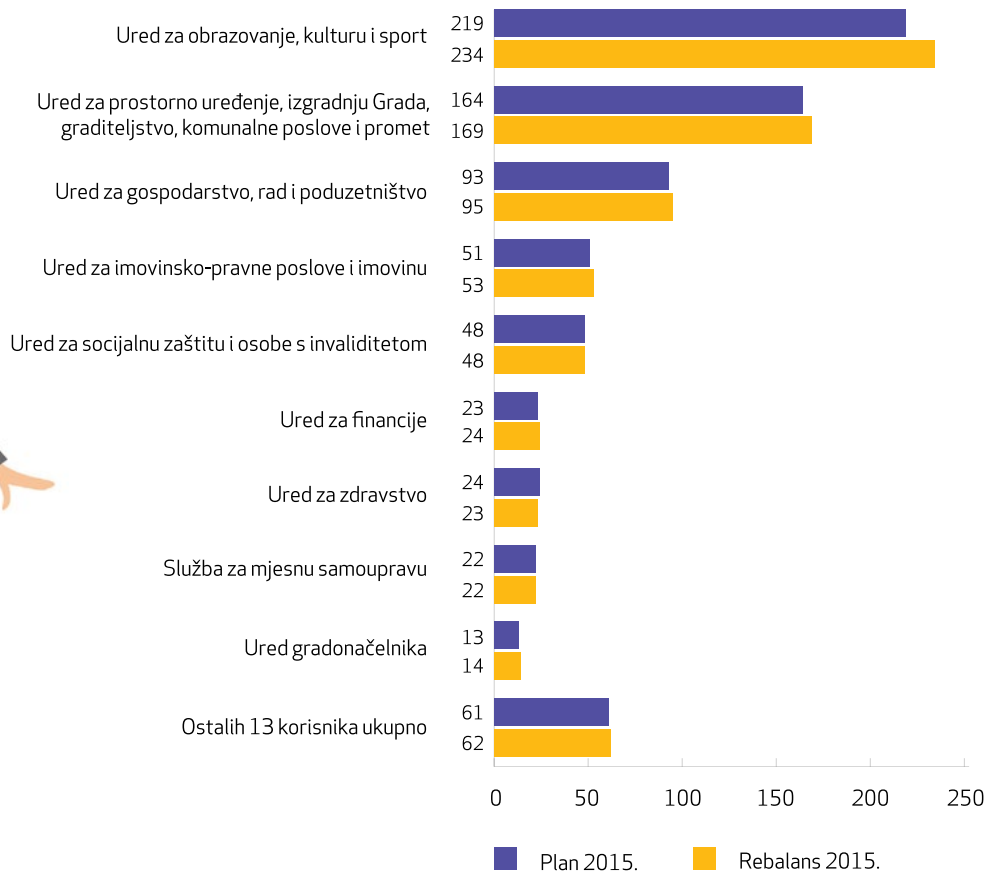
Usluge unapređenja stanovanja i zajednice u najvećem se dijelu odnose na upravljanje i održavanje gradske imovine i javnih površina (npr. održavanje javnih površina, trošak javne rasvjete, gradnju objekata komunalne infrastrukture).

Opće javne usluge uglavnom se odnose na rashode za zaposlene i materijalne troškove gradskih upravnih tijela i 326 gradskih proračunskih korisnika.

PLANIRANI RASHODI PO KORISNICIMA

Tri najveća ureda – za obrazovanje, kulturu i sport, za prostorno uređenje, izgradnju grada, graditeljstvo, komunalne poslove i promet, te za gospodarstvo, rad i poduzetništvo – **zajedno bi trebala trošiti otprilike dvije trećine proračunskih sredstava. Po građaninu je to prosječno 497 kuna mjesečno ili 22 kune mjesečno više od iznosa iz prvotno planiranog proračuna.**

Grafikon 5: Prosječna mjesečna potrošnja po korisnicima, po građaninu (organizacijska klasifikacija) 2015. (u kunama)

RAČUN FINANCIRANJA

Za razliku od pojmova prihodi i rashodi koji se koriste u računu prihoda i rashoda za poslovanje te prodaju i nabavu dugotrajne imovine, u računu financiranja se za financijsku imovinu, uzimanje, davanje i otplate zajmova koriste pojmovi primitici i izdaci. Primitici su priljevi novca, npr. vraćene glavnice po danim zajmovima, primitici od prodaje dionica i obveznica, novac od zaduživanja, a izdaci su odljevi sredstava po tim istim kategorijama. Razlika primitaka i izdataka je neto financiranje, tj. iznos jednak višku/manjku iz računa prihoda i rashoda.

Rebalansom se planira ukupno 221,9 mil. kuna primitaka od financijske imovine i zaduživanja, od čega se najveći dio (220 mil. kuna) odnosi na novo zaduživanje. Istovremeno se **planira 271,9 mil. kuna izdataka** (najvećim dijelom za otplate zajmova), što je **za 31,8 mil. kuna (11,8%) više od početno planiranog**.

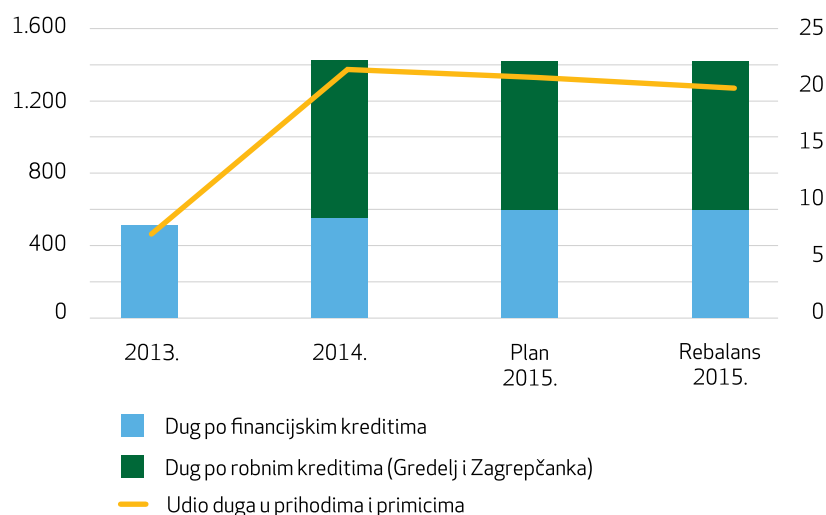
	Izvršenje 2013.	Izvršenje 2014.	Plan 2015.	Rebalans 2015.
Račun prihoda i rashoda				
Ukupni prihodi	7.312,2	6.649,1	6.628,6	6.878,1
Ukupni rashodi	6.638,4	6.636,1	6.610,0	6.828,1
Višak	673,7	13,1	18,7	50,0
Račun financiranja				
Primitci od financijske imovine i zaduživanja	152,8	197,6	221,4	221,9
Izdaci za financijsku imovinu i otplate zajmova	157,3	222,1	240,1	271,9
Neto financiranje	-4,5	-24,5	-18,7	-50,0

Tablica 1: Račun prihoda i rashoda i račun financiranja zagrebačkog proračuna, 2013.-15.
(u mil. kuna)

DUG GRADSKOG PRORAČUNA

Direktan dug Grada Zagreba na kraju 2014. iznosio je 1.456 mil. kuna (grafikon 6), odnosno otprilike 21,3% ukupnih proračunskih prihoda i primitaka, što razinu zaduženosti čini relativno niskom i Grad može bez poteškoća servisirati direktni dug iz redovitih prihoda i primitaka.

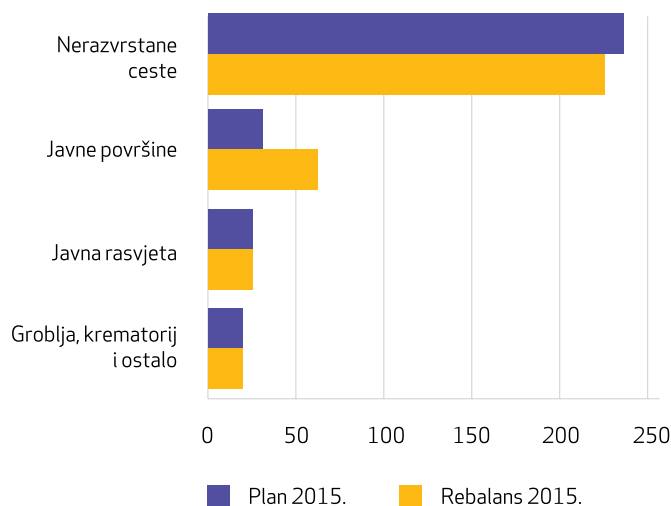
Direktan dug Grada će se 2015., u odnosu na 2014., smanjiti za 20 mil. kuna, a udio duga u proračunskim prihodima i primicima iznositi će 20,2%. Rebalansom se ukupan iznos planiranog duga na kraju 2015. ne mijenja u odnosu na inicijalni plan, ali se zbog planiranog rasta prihoda **udio duga u ukupnim prihodima i primicima smanjuje s 21 na 20,2%.** Budući da je Gradu za dugoročno zaduživanje – prema [Zakonu o proračunu](#) – potrebna suglasnost Vlade, grafikon 6. prikazuje visinu planiranog, a visina stvarnog duga će ovisiti o suglasnosti Vlade.

Grafikon 6: Direktni dug Grada (u mil. kuna, lijeva skala) i udio duga u proračunskim prihodima i primicima (u %, desna skala) 2013.-15.

VAŽNIJE INVESTICIJE U GRADNJU OBJEKATA I UREĐAJA KOMUNALNE INFRASTRUKTURE

Ulaganja u gradnju objekata i uređaja komunalne infrastrukture predlažu se povećati s 313 na 335 mil. kuna (za 7%) (grafikon 7).

Grafikon 7: Kapitalna ulaganja u gradnju objekata i uređaja komunalne infrastrukture u 2015. (u mil. kuna)

Ulaganja u javne površine predlažu se povećati za 32 mil. kuna (106%).

Rebalansom se planira izgradnja dječjeg igrališta u Parku Bartola Kašića, a iznos za uređenje prostora uz Ulicu hrvatske bratske zajednice povećava se zbog nastavka radova ugovorenih u 2014. što nije bilo planirano u proračunu za 2015. Također se sad planira i izrada tehničke dokumentacije i uređenje platoa između tramvajske pruge i spomenika na Trgu kralja Tomislava i uređenje Trga Franje Tuđmana, te izrada tehničke dokumentacije i izgradnja žičare na Sljeme.

Uglavnom zbog smanjenja planiranih iznosa za pojedine projekte nakon provedenih postupaka javne nabave, nedovršenosti tehničke dokumentacije ili neriješenih imovinsko-pravnih odnosa, **ulaganja u nerazvrstane ceste predlažu se smanjiti za 10 mil. kuna (4%).**

Planirana sredstva za javnu rasvjetu, groblja i krematorij se ne mijenjaju, ali se preraspodjeljuju između raznih projekata. Od novih se projekata predviđa npr. postavljanje javne rasvjete u Trpimirovoj, Haulikovoj i Kumičićevoj ulici, u Parku 148. brigade, na pješačkoj stazi Ulice grada Vukovara od Palače pravde do Hrvatskih voda, u Nehajskoj, Kranjčevićevoj, Parku

u Jablanskoj, Ulici Sveti Duh od Ilice do Kuniščaka i Ulici Jelenovac. Riječ je o zahvatima za koje su u međuvremenu završene projektne dokumentacije. Predviđena je i izgradnja javne rasvjete u Parku Kate Šojić, na parkiralištu i u okolišu Doma zdravlja Vrapče, raskrižju Ilice – Aleje Bologne – Ulice Majke Terezije, Ivekovićevoj i Novoj ulici 1 jer u sklopu uređenja, izgradnje i rekonstrukcije parkovnih i prometnih površina mora biti rekonstruirana i dograđena javna rasvjeta.

ŠTO GRAĐANI MOGU UČINITI?

Gradska će skupština – kao predstavničko tijelo građana – 16. srpnja 2015. raspravljati o rebalansu proračuna za 2015. Riječ je o ukupno 6,88 mlrd. kuna prihoda i 6,83 mlrd. kuna rashoda, odnosno rebalansom se predlaže povećanje prihoda za 249,5 mil. kuna (3,8%) i rashoda za 218 mil. kuna (3,3%). Grad će po svakom stanovniku mjesečno trošiti oko 743 kuna. Na temelju ovog kratkog vodiča, te uz pomoć [Kratkog vodiča kroz izglasani proračun Grada Zagreba za 2015.](#) i [Vodiča kroz proračun Grada Zagreba](#), građani mogu analizirati Proračun Grada Zagreba koji je planiran u prosincu 2014. i izmjene koje se predlažu ovim rebalansom. Na taj način i građani mogu pridonijeti raspravama u Skupštini i raspodjeli gradskog novca koja će u najvećoj mogućoj mjeri odgovarati njihovim potrebama i željama.

KORISNE MREŽNE STRANICE

[Grad Zagreb](#) – Službene stranice Grada Zagreba

[Grad Zagreb – Financije](#) – Gradski proračun
i izvještaj o njegovu izvršenju

[Gradski ured za financije](#) – Kontakti, nadležnosti, poslovi

[Gradski uredi, zavodi i službe](#) – Detaljni podaci, kontakti,
nadležnosti, poslovi

[Gradska skupština](#) – Ustrojstvo, nadležnosti, radna tijela, propisi

[Gradske četvrti](#) – Osnovni podaci, granice područja, tijela, ovlasti

[Mjesni odbori](#) – Granice područja, sjedišta, ovlasti

[Zagrebački holding](#) – Ustrojstvo, usluge, aktualnosti, kontakti

[Službeni glasnik Grada Zagreba](#) – Svi gradski propisi

[Ministarstvo financija – lokalni proračuni](#) – Proračuni svih općina,
gradova i županija

[Zakon o proračunu](#) – Zakoni i propisi vezani uz proračun

PRETHODNO OBJAVLJENI VODIČI

[Vodič kroz proračun Grada Zagreba](#)

[Kratki vodič kroz prijedlog proračuna Grada Zagreba za 2015.](#)

[Kratki vodič kroz izglasani proračun Grada Zagreba za 2015.](#)

[Kratki vodič kroz izvršenje proračuna Grada Zagreba za 2014.](#)